

Praktiske opplysninger

Kostnader:

Egenandelen er satt til **kr. 4000,- per person i enkeltrom og 3500,- per person i dobbeltrom**. Egenandelen faktureres av og betales til Fylkesmannen før reisen. De fleste måltider, alle overnattinger, fly/buss, ekskursionsjoner og inngangsbilletter dekkes. Følgende må i tillegg betales av den enkelte:

- reise fra hjem til og fra Bodø
- reiseforsikring, må den enkelte sørge for selv
- drikke til maten og ”lommepenger”

Reise:

Vi skal reise med Norwegian fra Bodø via Gardermoen til München og retur fra Wien via Gardermoen til Bodø. I Østerrike reiser vi med buss.

Det går an å bli med oss fra Gardermoen, men da må reisen til Gardermoen organiseres og betales selv!

Mandag 10. oktober

kl. 7.30 Bodø — kl. 9.00 Oslo (DY201)

kl. 10.50 Oslo — kl. 13.10 München (DY 1156)

Fredag 14. oktober

kl. 13.45 Wien — kl. 16.00 Oslo (DY 1633)

kl. 17.15 Oslo — kl. 18.45 Bodø (DY214)

Påmeldingsfrist er 29. august:

Elektronisk påmelding på nettstedet www.fmno.no under ”Kurs/Konferanser”.

Ved påmeldingen må dere bekrefte at dere er inneforstått med at **påmeldingen er bindende** og at dere aksepterer å betale egenandelen.

Hvis du trenger mer informasjon kan spørsmål stilles til: Sonja Klotz, 41 35 90 87, skl@fmno.no

Vi ønsker å få deltagere fra hele verdikjeden i Nordlandsskogbruket og gjerne også deltagere fra kystskogbruket ellers. Vi forbeholder oss retten til å prioritere hvis det blir for mange påmeldte.

Annet:

Programmet går delvis på engelsk og delvis oversettes det fra tysk til norsk.

Skogeiere kan dekke egenandelen med skogfond!

Studieturen er en faktur, som iht. forskrift om skogfond §11.8 kan dekkes av skogfond med skattefordel. Ta kontakt med landbrukskontoret i din kommune for nærmere informasjon.

Utgiver

Denne brosjyren blir utgitt som en del av prosjektene *Økt verdiskaping i Nordlandsskogbruket*. Brosjyren publiseres kun på internett. Ansvarlig utgiver er Fylkesmannen i Nordland—landbruksavdelinga, 8002 Bodø. Alle bilder er illustrasjonsfoto.

Fylkesmannen i
Nordland

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Studietur til Østerrike

Tema: Skog, tre og bioenergi

10.-14.oktober 2011

Målgruppe:

Skog- og trenæringa,
offentlige aktører og beslutnings-
takere i kystskogbruket

Bli kjent med den tradisjonsrike og innovative skog- og trenæringa i Østerrike

Velkommen til studietur til Østerrike!

Fylkesmannens prosjekt *Økt verdiskaping i Nordlandsskogbruket* skal bidra til at skogressursene i hele Nordland tas i bruk - til økt verdiskaping og økt bidrag i klimaregnskapet. Dette er i tråd med både regjeringens og kystskogbrukets mål.

Østerrike er et land uten kyst. Det finnes imidlertid en del fellestrekk og satsinger som gjør Østerrike til et interessant reisemål også for kystskogbruket.

Inspirerende og lærerike dager i hjertet av alpine

Første delen av turen skal vi være i Tirol, den mest alpine og tynnest befolkete delstaten i Østerrike. Her har skogbruket lignende forutsetninger i henhold til bl.a. terrenget og eiendomsstrukturen.

Jordbruket her er småskala i europeisk sammenheng og spiller en stor rolle i tirolernes selvforståelse og for bevaringen av landskapsbildet. Setre og fjellslåtter utgjør hele 26 % av arealet.

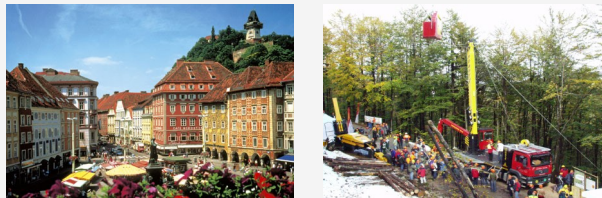
Skog utgjør 37 % av landarealet - tendens: økende. 63 % av de 5 mill. daa skog er kledd med gran.

På de 18.000 skogeiendommer står det ca. 100 mill. m³. Balansekvantumet ligger på 1,7 mill. m³ årlig. Hogsten har de siste 20 år tatt seg betydelig opp og ligger nå på 1,4 mill. m³ i året. Inntekt fra skogbruket har de senere årene fått en større betydning for gårdbrukerne. Kanskje er kystskogbrukets mål ikke for ambisiøse allikevel og vi får vist veien i Østerrike?

Skog- og tresektor er av stor betydning i regionen og ellers i Østerrike. Ved siden av turisme er dette en av de viktigste næringer og det gjøres mye for å utvikle nye måter å bruke trevirke på. Her er det også mye å hente for skogbruket når det gjelder nettverksbygging i hele verdikjeden.

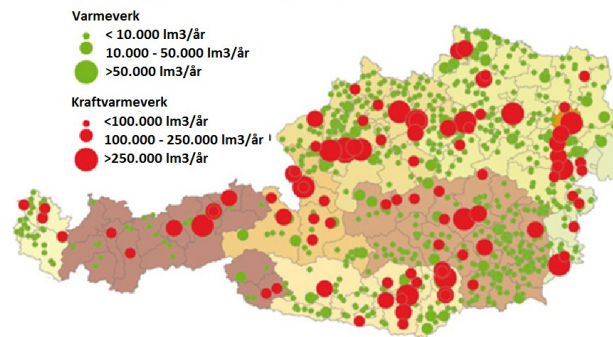
Graz — verdensarv og skogkultur

I Østerrike utvikles det også en god del driftsteknikk for bratt terreng og messen "Austrofoma" startet som utstilling for hovedsakelig taubaner i 1978. I 2011 arrangeres Austrofoma i nærheten av byen Graz der vi skal være i 2 netter.

I dag har messen mye mer å by på enn spesialutstyr for bratt terreng. I tillegg til skogbrukets driftsteknikk finnes det eksempelvis en egen del for bioenergi på utstillingsområdet. Østerrike har mange viktige aktører innen leverandørindustrien for bioenergiindustrien.

Bioenergianlegg i Østerrike (2008)

Hva skal vi se nærmere på i løpet av denne turen?

Fullstendig program foreligger ikke ennå, men sendes ut snarest mulig. Det tas sikte på at deltagerne delvis får velge mellom alternative programpunkter.

Det jobbes med å få følgende punkter med i programmet:

- Skogbruk i Tirol, drift i bratt terreng
www.tirol.gv.at/wald og www.oebf.at
- Treindustri—www.binderholz.com
- Feuerwerk—Holz Erlebnis Welt—må oppleves!
www.binder-feuerwerk.com
- Bioenergi—www.energie-tirol.at
- ProHolz—et etablert nettverk for hele verdikjeden
www.proholz.at
- Bruk av tre: www.holzinformation.at
- Besøk av messen Austrofoma: www.austrofoma.at

Dere vil bli kjent med skogbruksforholdene i Østerrike: organisasjon, driftsteknikk, infrastruktur etc. Vi skal høre mer om hvordan det offentlige tilrettelegger for bioenergi og økt trebruk. Vi vil også se på de praktiske resultatene av satsinga på skog, tre og bioenergi.

Målgruppe er folk med relasjon til skog- og trenæringa og de som ønsker å bli mer kjent med skogbruket og fremtidige muligheter.

Nordlands- og kystskogbruket:

- Skogeiere
- Entreprenører/Skogsarbeidere
- Skogbrukets veiledningsapparat
- Kommuner (bl.a. beslutningstakere, landbruk)
- Fylkeskommunen (pol. og adm.)
- Trebransjen
- Bioenergiindustrien

FNS INTERNASJONALE
SKOGÅR • 2011

og andre aktører innen skog, tre og bioenergi.